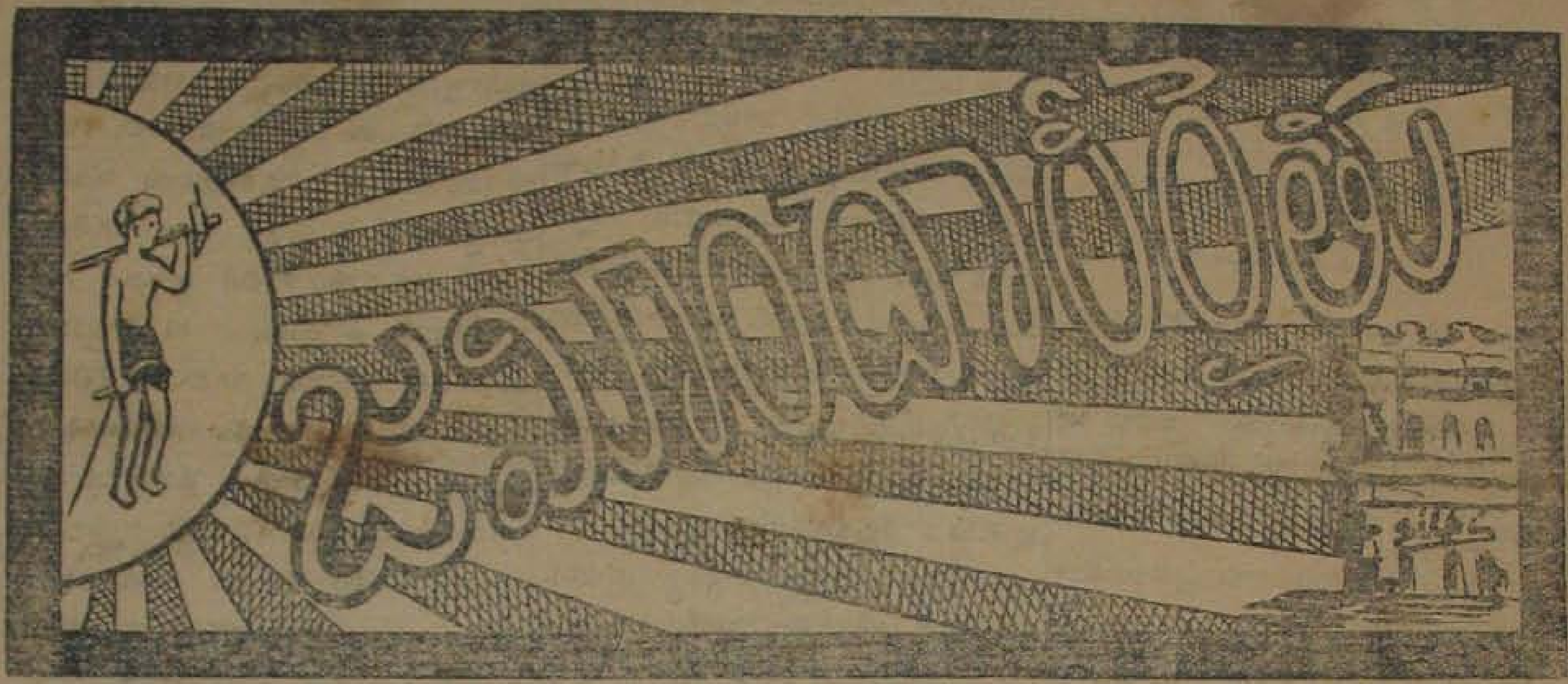
Reg. No. M. 2580

231. To the Maharajah of Venkatagiri
Venkatagiri Town P. O.
Nellore Dt.



జమీందారీ రయితుల ఆర్థిక సాంఘిక వ్యవసాయిక భాగ్యోదయమునకు.

సంపుటము ౨ } శనివారము ౨౯-౧౦-౩౨ నెల్లూరు } సంచిక ౭-౮

వెంకటగిరిరాజాగారి కళాశాల పరిపాలన యెడల అసంతృప్తి ప్రబలముగ వ్యక్తమగుచున్నది. కమిటీవారి విధానము, అయోమయమై మార్పుసహించని సంకుచిత స్వభావమునకు నిదర్శనముగా కనుపించుచున్నది. తీవ్ర విమర్శనములు వెలువడుచున్నను, అధికారుల నిరంకుశత్వమును ప్రజాభిప్రాయము స్పష్టముగా [illegible]గించుకొనుచున్నను, కమిటీ సభ్యులు, [illegible]ము కనుకూలముగు యోగనిద్రనుండి మేలుకొన దలచినట్లు తోచదు. వీరి నడవడి రోము తగులబడుచుండ సంగీతము పాడుకొనుచు కూర్చున్న 'నీరో' చక్రవర్తి నధిగమించుచున్నది.

* * *

కమిటీసభ్యులు శాశ్వతముగ పదవీస్థానముల పట్టుకొనుటకు అవసరమగు వసతులన్నియు నిబంధనల యందున్నవి. సభ్యత్వమును వంశ పారంపర్యముగ నొనరించుట మాత్రమే కావలసినమార్పు. ఉపాధ్యాయులు అధికార వర్గము వారి బంధుకోటిలో నుండవలయుననుట సిద్ధాంతము నందులేని యాచారము.

* * *

అధికారము నందుండువారు స్వల్ప[illegible] మార్పులకు సమ్మతించ[illegible]గింపనందున హైస్కూలు కళాశాల ప్రాత విద్యార్థులయందు కక్షలేర్పడినవి. కొన్నిసంవత్సరములనుండియు ప్రాత విద్యార్థి సంఘము సాంవత్సరిక సమావేశములను రెండు సంఘముల వారును ప్రత్యేకముగా జరుపుకొనుచున్నారు.

* * *

గతసంచికలో రంగను రాయిడైన విషము 'అనుకక్ష', కళాశాలా నిర్వహణమును గూర్చి వ్రాయబడినట్లున్నది. నెల్లూరు పౌరులు, ముఖ్యంగా ప్రాత విద్యార్థులు కళాశాల నుద్ధరింప సమకట్టిన యెడల రంగడు రాతిలో మారియుండక మేలుచేయగలడు.

* * *

ఓటర్ల జాబితాలు కొన్నిచోట్ల విచిత్రముగా జరిగినవి. కందుకూరు తాలూకాలో ఒక పార్టీవారు షుమారు 150 మందిని చేర్పించ జూస్తే రెండవ పార్టీవారు 400 వందలకు ప్రయత్నించారట. కాని, ఎలెక్షను ఆఫీసరుగారికి 400 అప్లికేషన్లలో ఒకటీ సరిగా వుండినది కనుపించలేదట. 1500 లలో మాత్రము ఒక్కపొరపాటయిన లేకపోయినది. (సూళ్ళూరుపేట సర్కిలులోకూడ యిదేరీతి రెండు పార్టీలు. అప్లికేషను సరిగా వ్రాసుకోలేని పార్టీ, తప్పులే మోపగని పార్టీ) ఈ

(తరువాయి ౭-వ పేజీలో చూడుము.)

వెంకటగిరి రాజుగారి యున్నత పాఠశాల.

పఠనీయగ్రంథ నిర్ణయ విధానము.

—(o)—

తన మాజమాన్యమున నుండు వేర్వేరు తరగతుల బాలురకు పఠనార్హమై న గ్రంథముల నిర్ణయించుట ప్రధానోపాధ్యాయుని ముఖ్యధర్మములలో నొకటియై యున్నది. పైపేరొక్కన్న పాఠశాలయందు మాత్ర మాపాఠ్యక్రమమునగాని, ఏప్రైలు మాసాభ్యాసమునగాని ప్రధానోపాధ్యాయుడు ను, తక్కిన సహాయోపాధ్యాయులును సమాపోపై రానున్న వర్షమునకు ఒక ఆరవ ఫారమునకు తప్ప తక్కినఫారములకు పఠనీయగ్రంథములను నిర్ణయింతురు. పెక్కు ఈ విషయమునుగూడ చర్చనీయమా యని సందేహించనచ్చును. నిజస్థితి తెలియని వారు, ఉపాధ్యాయులు తమ కుచితముగా మాదరికి పంపబడు పుస్తకములను చదివి, వానిలోని గుణదోషముల నిర్ణయించి ఆ యాసంవత్సరములకు అయాతరగతులకు పఠనీయగ్రంథముల నేర్పాటుచుటలో నేమి కష్టమున్నది, ఏమి మోసమున్నది, ఏమి ద్రోహము జరుగుచున్నది, ఏమియు కనిపించుటలేదేయని సునాయాసముగ తలచవచ్చును. ఒకించుక యాసక్తిగొని పై పాఠశాల విషయముల తెలిసికొని యాలోచించితిమేని అచ్చటజరుగు "దురంతములు" తేటతెల్లమగాకపోవు. ప్రధానోపాధ్యాయుడు తక్కిన యుపాధ్యాయులలో యతని ముఖ్యయనుచరులను విద్యార్థులకును వారి తల్లి దండ్రులకును ప్రతియేటగావించు ద్రోహమును ప్రతి పౌరుడికి ఈ పత్రికా ముఖములో తెలియజేయనియెడల వ్యాసకర్త విద్యార్థి పితృ ప్రపంచకమునకును, ఈ పురవిద్యాభివృద్ధికిని తనధర్మమును నెఱవేర్చకపోయిన వాడగును. ప్రస్తుతముచదువరి వినెక్కు- యుదాహరణములనిచ్చి బాధింప కమచ్చుకు ఈ మేటివి రెండుసంగతులజెప్పివిరమించెను.

1. ఈయేడు నాల్గవ ఫారమునకు తెలుగు పఠనీయ గ్రంథములలో శ్రీ దీపాల పిచ్చయశాస్త్రిగారి రఘువంశము ద్వితీయ భాగము" ఒకటి. ఇందు శైలికఠినమనియు, ఈచిన్నఫారమునకు పఠనానర్హమనియు, ఏ వివేకికైనను స్ఫురించును. ఈగ్రంథపు ప్రథమభాగమునే మన ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తువారు "ఇంటరుమీడియటు" పరీక్షకు నవశ్య పఠనీయగ్రంథముగ నుంచియున్నారు. ఇక విపుల వ్యాఖ్య యనవసరము. ఒకే గ్రంథకర్త యొకేసందర్భమున యొకేయుద్దేశ్యముతో వ్రాసిన పుస్తకపు ప్రథమభాగము ఇంటర్మీడియటు విద్యార్థులకు నవశ్య పఠనీయ గ్రంథముగను దాని ద్వితీయభాగము నాలుగవ ఫారమువారికి సాధారణ పఠనీయగ్రంథముగ నున్నది. ఇకమన పఠనీయగ్రంథ నిర్ణేతల విచక్షణా శూన్యత యెంతయు తేటతెల్లము. పైవిషయములో నొకటి విశదమగుచున్నది; ఏమన, నాలుగవ ఫారమునకు తెలుగును బోధించు యుపాధ్యాయుల సలహాలను అధికారులుపొంది యుండలేదని వారి యభిప్రాయములను ముందు తెలిసికొనియుండిన చో, ఇట్టియవి వేకపు పనిని వీరుచేసియుండరు.

2. ఐదవఫారపు ఇంగ్లీషు పఠనీయ గ్రంథముగా మాక్మిలన్ కంపెనీవారిచే ప్రచురింపబడిన "దుర్గాదాసు, రఘోరు"ను మనపాఠశాలాధికారులు నిర్ణయించిరి. ఈ జాతీయోద్యమపు దివసములలో నింకను మాక్మిలన్, లాంగుమాన్ను కంపెనీల నేల మనపాఠశాలవారు పోతానహా పఱచుచున్నారో బోధపడుటలేదు. బహుశ ఆ యావివిధ కంపెనీల ఏజెంట్లు ఒత్తిడి దుర్భరముగా నున్నదేమో? ఈ గ్రంథముగూడ చాలకఠినమైన శైలిలోనున్నది. బాలురకు అవశ్య పఠనీయ గ్రంథముగా నుండలేనిదిగాదు. విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రుడగు నీవ్యాసకర్త యొకవిద్యార్థికి దీనిని బోధించుటాని స్వానుభవమును బొందియున్నాడు. అయుత్కృష్ట రాజపుత్రయోధుని నామమును అట్టి మీదగాంచి, ప్రథమ ప్రకరణములో ప్రథమపుటను చదివిన మాత్రమునే ఈ పుస్తక మీ తరగతివారికి పఠనానర్హమని కించిత్ జ్ఞానము గలవానికైనను తోచును. ఈ పుస్తకము ఈ తరగతి కెంతయు తగదు. శైలిమృదుమధురముగ పాఱుటలేదు. బాలునికి నిఘంటువును పెక్కుసారులు వెదకికొను నవసరమేర్పడుచున్నది. విద్యార్థి గృష్టినిపుస్తకము లేశమాత్రమును నాకర్షించుటలేదు. పుస్తకమును చదువ మొదలిడిన తర్వాత ఎంతశాంత స్వభావుడైనను, అమృతాంజనము దగ్గఱలేకపోయెనేయని చింతించి, తర్వాత సహజ శాంతమును గోల్పోయి నిర్లేతోపాలంభమునకు దిగుచున్నాడు. ఇకనిట్టిపుస్తకమును మన 'నెల్లూరి' బాలురెట్లు చదివి, అర్థముగ్రహించి శైలీ పికలాభమును పొందెదరో యూహింప నలవికాకయున్నది. దీనినిబట్టి జూడ, నిర్లేతల తొలతపుస్తకములలో మొదటి పుటనైనను చదివి యుండలేదని తెలియుచున్నది.

ఆంధ్రాంగ్ల గీర్వాణములయందు "నాన్ డిక్టెట్లు" అనగా అవశ్యపఠనీయ గ్రంథములు కాని వానిని నిర్ణయించునప్పుడు, బాలుడిదివఱకు నేర్చియుండు పదసముదాయమును మఱచిపోక విరివిగ స్వంతముగ నుపయోగించు శక్తినిపొందుటకును, వేగముగ చదువుటకు నేర్చుటకును, ఆ యావాఙ్మయముల చదువుటయందెక్కు- డు యభిరుచిని కలుగ జేయుటకును, అనునిమూడు ముఖ్యోద్దేశ్యములను నిర్లేతలు గనుంచవలయును. ఇట్టి యుద్దేశ్యములు మన బడ్జలలో ఎవరియందు లేవని బోధపడుచున్నది. సైదాపేట, రాజమహేంద్ర

(దీనికొరకు 7-వ పేటలో చూడుము.)

యెలెక్షన్ ముచ్చట్లు.

జిల్లాను యెలెక్షన్ ఏప్రెలునెలకు వాయిదా పడుతుందని యిక్కడివారు పాడుతున్నారు. సంస్థానాల్నుండి కైవల్యాల్యింకాకా నిజమనే నమ్మనే.

* * *

జమీందారుగారి పార్టీ అన్ని చోట్ల పాడుకోవడానికి పాటగాళ్ళుకావలెనని, యెలెక్షన్ కేసులు పెట్టించాలని చూస్తున్నారు.

| | |

పోలూరుతాలూకా దఫేదారు 32 సం- సర్వీసు చేసినాయని ఏతప్పు లేకుండా వూడబెరికారు. పాపం వ్యాజ్యం చేయాలంటే తిరిగి తిరిగి వేసారాడు. కాని ఆవాడు నిష్కృతివానం లేదు. అతను నేడు యూనియన్ మెంబరయ్యాడు అతన్ని లోబరచుకొని ప్రెసిడెంటుమీద విశ్వాసరాహిత్యం పెట్టించాలని, దఫేదారుకు తిరుగా ఉద్యోగం, సంసారానికి గుణ్ణం, గొడుగు, ప్రసాదిస్తారట! పతివ్రతన్ని పంచరచడానికి యిలాంటివిదూళ్లుగదా? కాని విద్యాలుగ్ధులగల మస్తానుసాహెబ్ వీటికిలోబడతాడా? పేదగంజితో సుఖించకుండా నాకెందుకీ వ్యామోహాలంటాడు. "కలంచునే కుమతిమాయల్ ధీరచిత్తంబులన్" అన్నాడుగా ప్రకారుడు. చూద్దాం కాలవాహినిలో ఏమిమార్పులొస్తవో?.

* * *

ప్రెసిడెంటుమీద సాగించిన విశ్వాసరాహిత్యం అంతటి లోకల్ యూనియన్ బోర్డులో కూడా చూపించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. మెంబర్లకు లేనిపోని లేనిభయాలు కల్పిస్తున్నారు. వారుచీలికలపాలను కొన్ని యిద్దరున్నా మాటమీదపడి వచ్చేవాండ్లే! కాని వారికేమిబాధలు కల్పిస్తారో లొంగకపోతే. విశ్వాసరాహిత్యం పెట్టించి జమీందారీ రైతుసంఘానికి సహాయకులుగానుండే సుందరరామిరెడ్డిగారిని క్రింద కుకోచి అపటిని పూర్వపు శేస్త్రిగారికి పట్టాభిషేకంచేసి యూనియన్ ఓట్లను వెంకటరామయ్యరెడ్డిగారికి రాకుండాచేయ్యాలని నా పేష్కారు సంకల్పం. అసలుకొనసాగక పోయినా యీలాటి వాటిల్లో మాపేష్కారు సమర్థుడు. వస్తాలులేక పెట్టినస్లైన్లు బాహాటంగా రేపుతా యని యేద్బైరైతులకు యీపనులయందు అరెస్టు వారంట్లుపెట్టించి రైతులను గస్తీలో పెట్టిస్తున్నాడు. యీభయానికైనా ఓట్లిస్తారా రైతులని వారి యూహ. కొన్నాళ్లకైనా తెలిస్తే వై

వెంకటగిరి కలుస్తున్నారు. ముందు యెట్లా వస్తారో చూతాం.

* * *

స్పెషల్ విధేయులాపీకాలాలో సర్టిఫికెట్లను పంచుతున్న యిక్కడ స్పెషల్ క్లర్కు కోటిపల్లెను సుందరరామయ్యగారికి సూచా రు 6-10-9

ఆక్టుసవరణ

జమీందారీరైతు

సోదరులారా!

ఈనెల 31 తేదీ శాసన సభలో ఎస్టేట్సులాండు అక్టుసవరణ బిల్లు చర్చకురాబో వుచున్నది.

జమీందార్లు నీకళ్ళలోదుమ్ముకొట్టుటకు కాచుకొని యున్నారు.

సకాలములో శాసనసభకు నీహక్కులకా పాడుకొనెదవా?

జాగ్రత్త!

లోకల్ బోర్డులఎన్నికలు.

జమీందారీరైతుసోదరులారా!

జిల్లాబోర్డు, తాలూకాబోర్డులఎన్నికలురాబోవుచున్నవి. జమీందార్లు, రైతులలో రైతులకు కుక్కలపోట్లాట పెట్టితాములాభపడ చూచుచున్నారు జమీందారులు శాసనసభలలో దూరి రైతులనణచి పెట్టుటకే యీపన్నుగడ. మేలుకొంటివా! నీహక్కులకాపాడుకోగలవు. మోసపోతివా! నీవునీవారు గోతిలోబడెదరు. జాగ్రత్త!

లకు అరెస్టువారెంటున్నా, రు 29/-లకు చరాస్తివారెంటున్నా పెట్టినారట! విధేయులకు యిదోకగుణపాఠం. వీరికేకాదు వీరాస్వామిరెడ్డిగారికి సూచా చె

స్తారట. యిదిమాయెస్టేటులో ఆచారం. తెలపాలే యింకాయింతమందో విధేయులాపీకాల్లో పాటిలో చేర్చక్కుంచుకోరూ? యీలాంటిసాధ్యాలు యెన్నైనా పెట్టొచ్చు. కుమారరాజాగారి ప్రథమయెలక్షన్లో ముని॥రెడ్డిగారు ఉత్తరాదిన కుమారరాజాగారికిప్రచారంచేసినాయుడుపేటలో రైలుదిగేసరి అరెస్టువారంటు తగిలించారట! వారికేగత సంవత్సరం వెంకటగిరి సభలప్పుడు జమీందారుగారు రాజభక్తుల సభజరుపుటకు ఖర్చులక్షించి కొందర్ని కప్పించినప్పుడు యీ ముని॥ రెడ్డిగారు ఆగ్రాసనానికిపోయ్యారు. వారుపోయింది చూచి ఉద్యోగులురెడ్డిగారు తిండికి వుంచుకొన్నధాన్యంజప్తుచేశారట. మరొకటి చిట్టమూరు వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు ప్రథమంలో అతివిధేయుడు. కుమారరాజాగారి ప్రథమయెలక్షన్లో నామినేషన్ ఫారం తప్పువ్రాసినపుడు రెడ్డిగారు తెలుసుకొని కారువేసికొని అర్ధరాత్రిలో వుండే కుమారరాజాగారిని అర్ధరాత్రివేళ దర్శించి చెప్పగా రెడ్డిగారియందు వాత్సల్యాన్ని గురిపించి గౌరవించుకొని రెడ్డిగారి ఉపకారాన్ని సభ్యులకు యెరింగించిరి. యెలెక్షన్లో తనుచెప్పినప్రకారం రెడ్డిగారు ఒకఓటును కుమారరాజాగారికిప్పించిరి. కుమారరాజాగారు తన్ను గౌరవించిన విధాన్ని రెడ్డిగారప్పుడప్పుడు చెప్పుకొని ఆనందపడేవారు. ఇట్లుండగా మనుబోలు తహసీలుదారుగారికి రెడ్డిగారికి మనస్పర్ధరాగా తహసీలుదారువెళ్ళి ఓట్లు యిప్పించరని రెడ్డిగారిమీద చాటీలుచెప్పగా తక్షణం రెడ్డిగారిని అవిధేయుల లిస్టులోచేర్చి సుస్తైబంజరు ముజరాలు నామంపెట్టిరి. అదిమొదలు సంస్థానం కథ కనుక్కొని సంఘు మేరయితులకు శరణ్యమని అంగీకరించి సంఘాని కొక పట్టుగొమ్మయ్యారు.

| | |

పోలింగునాడు రహదారి ఓట్లుయియ్యని వారికంతా వారంట్లుకల్పించి పోలింగు స్టేషనులలో చెవతారట. వీరంతిధినేపెట్టినా ఆరోజు పోలింగు స్టేషనులకు ఓట్లు ఇవ్వుటకు వచ్చినవారిని అరెస్టు చెయ్యకూడదని రైతులకూడ ముందుగానే కనుక్కొన్నారు.

వెంకటగిరిరాజీ

వెంకటగిరి జమీందారుగారికిని రైతులకును జరుగు చుండిన రాజీ విషయమింకను పరిష్కారముగా లేదు. ఈనెల తే 30 దిన పరిష్కారమగునని యూహించబడుచున్నది.

ఏజంట్లు కావలెను.

ఆంధ్రజమీందారీ లన్నిటిలోను మా జమీందారీ రయితు పత్రికకు చందాదారులను చేర్చుటకు ఏజెంట్లు కావలెను. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు నాతో జరుపవలెను.

మంచికమీషన్ ఇవ్వబడును.

మేనేజరు.
"జమీందారీ రయితు"
నెల్లూరు.

జమీందారీరైతు.

శనివారము.

౯—౧౦—౩౭.

ఎస్టేట్సులాండు ఆక్టు సవరణ చట్టము.

సెలెక్టు కమిటీ నివేదిక.

శ్రీయుతులు వి. వి. సుందరవరదులు గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారిచే గత జనవరి 26 వ తేదిని చెన్నపురిశాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడిన మదరాసు ఎస్టేటులాండు సవరణచట్టము నాలోచించుచుండిన సెలెక్టుకమిటీవారి నివేదిక గతవారము ప్రకటింపబడినది. సెలెక్టుకమిటీయొక్క తీర్మానములెటుండునను తత్సంఘ నిర్మాణము నొకమారు పరిశీలించినచో సూచన లెటుండునని యూహించుటకు వీలగును. సెలెక్టుకమిటీయందు అర్గురు జమీందార్లను ముగ్గురుజమీందార్ల న్యాయవాదులును రైతుప్రతినిధులిద్దరును గలరు. తదితరులను జమీన్ రైతుల యనుభవముగాని, ఎస్టేట్ల పరిజ్ఞానముగాని లేదనిచెప్పవచ్చును. ఇట్టిపరిస్థితులలో రైతులకు న్యాయముకలుగలేదని వింతపడవలసిన యవసరముండదు. ఈయుపసంఘనిర్మాణము సంతృప్తికరముగ లేదనిప్రభుత్వము వారికెన్నిమార్లు విన్నవించినను వారిచెవికెక్కలేదు. అందుచే సెలెక్టు కమిటీ నివేదిక రైతులకేవిధమైనఉత్సాహమును పురికొల్పుటలేదని చెప్పుటలో నాశ్చర్యముండదు. బిల్లులో సవరణలు, వానికి కమిటీవారు గావించిన మార్పులు రయితుల భావ్యభివృద్ధిని నిరోధించుచుండెనని నిరూపించుటకు రెండు మూడుదాహరణములను సూచించెదను.

చెట్లరుసుము.

రయితాధీనములోనుండు భూమియందుగాని, పోరంబోకు పోగాని, ఉండుచెట్లకు ప్రత్యేక రుసుమును విధించుహక్కు నింకను యీసవరణ చట్టము భూస్వామికొసగుచున్నది. భూమికి పత్సర ప్రతి వత్సరమును, రయితు పన్ను విధించుహక్కును నిరూపించుట కేవల మన్యాయము. రయితాధీనములో ఇట్టిపద్ధతిలేదు. పోరంబోకు లోనున్న చెట్లను గ్రామ నిముదాయముమీద అనుభవించుటకో, లేక గ్రామ పంచాయతీల యనుభవముకొరకో వదలిపెట్టుట న్యాయముకాని ఆచెట్లను రయితులకు ప్రత్యేకముగ పట్టాక్రింద నొసగుహక్కును భూస్వామికింకను యొసగియుండుట విషాదకరము. ఇంతకంటె దారుణమగు మార్పునొకటి సెలెక్టు కమిటీ గావించియున్నది. ఇంతవరకు చెట్లకు కట్టవలసినపన్నును సివిలు కోర్టులో దావాచేసి పుచ్చుకొనవలసియుండెను. సివిలు కోర్టులలో కొంచము ఆలస్యమైనను న్యాయము జరిగెడిది. అదియుగాక భూస్వామి అట్టిపన్నును విధించుటకు తనకుగలహక్కు బాధ్యతల నచ్చట నిరూపించవలసియుండెను. ఇప్పటి సవరణ ప్రకారము భూమిసిస్తువలెనే చెట్లరుసుములనుగూడ రెవిన్యూకలెక్టరువద్ద దావాచేసి సమ్మరీ పద్ధతిని వసూలు కలుగవచ్చును. రెవిన్యూ కోర్టులందు రయితుకు సరియైన న్యాయము కలుగజాలదని రయితు లెన్నిమారో మారులు మొరపెట్టుచుండిరి. ఇచ్చట నిరూపణబాధ్యత సాధారణముగ రయితులపై మోపబడుచుండును. అందుచేతనే రైతు బిల్లులో ఎస్టేటులాండు ఆక్టుక్రింది ముఖ్యమైనవి వాదములన్నియు సివిలు కోర్టులలో పరిష్కరింపవలసినదిగ సవరింపబడెను.

ఇనాం యేస్టేటు.

ఇనాందేస్టేటు గూడ 1908-వ సంవత్సరపు ఎస్టేటులాండు క్రింద పాలింపబడుచుండెను. కాని కోర్టు తీర్మానములు అక్రమణ బాధ్యతను నిరూపించు భారము రైతుదని నిర్వచించియుండునవి. ఈతీర్పులు ఆక్టుయొక్క ఉద్దేశములకు ప్రత్యక్ష విరోధకరములు గావున అట్టానిని సవరించుటకు ప్రభుత్వపు బిల్లు ప్రయత్నించెను. సెలెక్టుకమిటీలో ఇనాం ఎస్టేటు అసలీ చట్టముక్రిందికి రాజాలవని నిర్వచించిరి. ఇవ్యాని రయితుల నమితముగ బాధించునని వేరుగ నుడువ నక్కరలేదు. ఇనాం గ్రామరయితులకు అక్రమణ బాధ్యత యిందువలన జారిపోవుచున్నది. భూస్వామి తనకిష్టమువచ్చినవారికి, చేట్లను ఏటేట మార్చి భూములను ఇవ్వవచ్చును. ఈమార్పురాజధానివ్యవసాయాభివృద్ధికి ప్రబలమగు నిరోధమును గల్పించుచుండుటయేగాక వేనకు వేలు ఇనాం గ్రామ రైతులను కేవలము కూలివాండ్రను గావించుచున్నది.

అభివృద్ధి-ఉద్యోగస్థులు.

బంజరు భూములకభివృద్ధి కల్గించుటను గూర్చియు జలాధారములకు మరమ్మతుల చేయించుటను గూర్చియు, సెలెక్టుకమిటీవారెట్టి యుపయోగకరమగు సూచనలను గావింపలేదు. భూస్వామి యేదైన యభివృద్ధి గావించునెడల అందులకు ప్రతిఫలముగ రైతుతో యెక్కువ పన్ను నిమ్మటకు ఒడంబడిక చేసుకొనవచ్చునని యభిప్రాయపడిరి. ఇమ్మని వ్యవసాయపు ప్రభావముచందు క్రొత్త సూత్రము. వ్యవసాయాభి వృద్ధికరములగు దోహదములు రైతుకు భూస్వామి చేయకున్నచో నటెని కసలు పన్ను నొసగు హెుదులకు? వ్యవసాయ నిర్వహణము చందును, భూమి యభివృద్ధి పరచుటయందును భూస్వామి రైతుకు తోడ్పడవలసినది. సాధారణ ధర్మము. అ ధర్మ నిర్వహణమునకు కొత్త లాభము లెందుకో? మరమ్మతుల విషయమై కలెక్టరు విచారించిన తరువాత భూస్వామి రిపేరు గావింపకున్నచో వంజరీర్వనుమాని పుంజరీర్వనే రైతు లిచ్చుకొనవలసినదిగా మార్పు చేసిరి. మార్పు పూర్వముకంటె రయితు కెట్టిలాభమును చేకూర్చజాలదు. జలాధారము లేకున్న నంజభూములలో పైరుపెట్టుట బహుదౌలతును. ఏచ్చటనో గావినీటి యాధారములున్న తప్ప పుంజ పైరులు నంజలో గావించుట లేదు. మీరు మిక్కిలి వ్యవసాయ మభివృద్ధి హెుందవలయునన్నను, రయితు నంపద కాధారములగు వివిధధాన్యములను పండించవలసిన్న ను జలాధారములకు మరమ్మతు మిక్కిలి అవసరము. మరమ్మతులను రైతులు గావించుకొని ప్రతిసంవత్సరమును పన్నులో చెల్లుబెట్టుకొను పద్ధతి నింతవరకు యీయని యున్నది నాల్గు వత్సరములలో యే యెస్టేటు నందును అనలంబింపబడి యుండలేదు రానురానుయెస్టేటు నందునంకె, వినోద ములయందును, యెక్కువ డబ్బిమానమును జూపుచున్న జమీందార్లు కొత్తపెట్టుబడితో మరమ్మతులను గావించుటకన్న పుంజ వీర్వనే రైతొనుటకు సంసిద్ధులగునుపని సంతియనుగుచున్నది. ఇట్టిపరిస్థితులలో మరమ్మతు న్యాయమనతోచేయెడల భూస్వామినుండి ఎట్టిమేలు మెుత్తము రాబట్టి

జమీందార్ రయితులవారము.

అక్టోబరు 23 నుండి 30 తేదివరకు

ప్రభుత్వమువారి ఎస్టేటు ల్యాండు బిల్లును పరిశీలించిన సెలెక్టుకమిటీవారి నివేదిక ప్రకటింపబడినది. రయితుల కట్టి యనుకూలమును నివ్వకపోగా భూస్వాములయధికారమును పెంచుచున్నది. మీరు మిక్కిలి యిట్టిచట్టమున కిప్పుడవసరములేదు. ఈచట్టము కొన్నిలులో చర్చింపబడుచో రయితుల బిల్లు ఒకసంవత్సర కాలమురూల్సు ప్రకారము చర్చించుటకు వీలులేదు. అందుచే యీబిల్లుని జమీందారయితులు ఆందోళన సల్పవలయును. ఇందుకొఱకు అక్టోబరు 23-వ తేది నుండి 30-తేది వరకు జమీందారయితుల వారము జరుపవలయును. ఆసమయమున జమీందారయితులు దేశమంతటను సభలను జరిపి ప్రభుత్వవారి బిల్లు పాపవలసినదిగ తీర్మానములకేపి పత్రికలకును ప్రభుత్వము వారికిని పంపవలయు విన్నవించుచున్నాను.

పి. ఏ. సుందరవరదులు.
కార్యదర్శి.

ప్రభుత్వమునాకే రిపేరు గావించుటకు అదేశించియుండిన బాగుండెడిదికాని మినహాయింపు జూపు కొంతమాత్రమును సంతృప్తికరముగాలేదు.

పట్టా మార్పుదల.

పట్టా మార్పుదలవిషయములోగూడ సెలెక్టుకమిటీవారు చాలినంత దూరదృష్టిని గన్పరుపజాలకపోయిరి. ఎటులి స్వల్పవిస్తీర్ణములైనను మార్పుదల కోరినప్పుడు ముందు ఉన్నబాకీలను క్రొత్తరైతు వద్ద వసూలు గావించుకొనెడి పద్ధతితో పట్టా మార్పు నేరునెడల అట్లు గావింపబడవలెనని సెలెక్టు కమిటీవారు నిశ్చయించిరి. బాకీలులేని సందర్భమునగూడ అధికారులు పట్టాలను మార్చకుండ మార్పు దరఖాస్తులను బుట్టదా ఖలాగావించిన సందర్భములనేకములను నేనెరుంగుదును, స్థానికుల గకతులపెట్టుటకును, స్వకార్యసిద్ధికొఱకును భూస్వాము లిట్టు గావించుట సర్వసాధారణము. అందుచేపట్టా ట్రాన్సఫరు నోటీసు యిచ్చిన పిదప మార్పుచేయకపోయినచో పన్ను వసూలు బాధ్యత భూస్వామికి లేకుండ చేయవలసిన యవసరము గలదు.

అన్యాయకరములగురుతులను వసూలు చేయుట యను వేనలింతవరకు శిక్షార్హమెయుండెడిది. అద్దాని లీవ్‌చేను సెలెక్టు కమిటీవారు తగ్గించిరి. ధాన్యపుశిస్తులు, అడవి కంచెమున్నగువానియందలి హక్కు-బాధ్యతలునీయందు సెలెక్టు కమిటీవారెట్టి అభివృద్ధికరములగు సూచనలను గావింపరైరి. పన్నువసూలునకు కఠినమగు పద్ధతుల నవలంబించుటకు భూస్వాములకు హక్కుండవలయునని డాక్టరు సుబ్బరాయనుగారు సూచించిరి. ఇట్టివిపరీతమైన సూచన లింకెన్నేనిగలవు. కావున నీయాబిల్లురయితులకెట్టి మేలునొడగూర్చజాలదని నుడువవలసినచ్చినది! ఇట్టి బిల్లునకాసంతయు నిప్పుడా తురకన్నఅచవలసినయావశ్యకతలేదు. జమీందార్లు అదుపు ఆజ్ఞలలోనున్న ప్రస్తుతపు కొన్నిలునందు రైతులకు ఘోరమైన అపకారము జరిగియుండును. అటియుగాక యీబిల్లులో నిముడ్పబడియున్న సెక్షనులకు రయితు బిల్లు సవరణలను కొన్నిలు సూత్రములప్రకారము సంత్సర కాలమునరకు ఉపపాదింప వీలులేదు. కాబట్టి యీబిల్లునెంబరు 2-3 తేదులలో కొన్ని లునందు చర్చింపకుండ జూచుట జమీందారయితుల కర్తవ్యమగు ధర్మమగుచున్నది.

తరుణమును జారివిడిచిన జమీందారయితులు పిదప పశ్చాత్తాప తప్తులు గానలసివచ్చును.

వెంకటగిరి రాజుగారి యున్నత పాఠశాల.

బోధనాకార్యవిభజనము.

ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. బోర్డువారు 4-వ, 5-వ, 6-వ ఫారముల విద్యావిధానమును ఒక 3 సంవత్సరముల "యూనిటు" గా స్థాపించెదరు. వారి నిబంధనల ప్రకారము ప్రతి యున్నత పాఠశాలయందును ఈమూడేళ్ళలో చెప్పవలసిన పాఠములన్నిటిని ప్రతి విద్యార్థియు చదివి తీఱవలెనని పరీక్షాధికారులు కోరెదరు. విద్యార్థి ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. సర్టిఫికేటును పొందుటకు, 4-వ ఫారము ఆరంభము 6-వ ఫారము అంతమువఱకు ఏ భాగమునుచేరియైనను చదువుకొనవచ్చునను వలెను 4-వ ఫారములోచేరి చదువనారంభించవలెను. విద్యార్థియొక్క యనారోగ్యతా కారణమునొక్కదానికిచ్చు రాష్ట్రీయ విద్యాశాఖాధికారి (డైరెక్టర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్‌స్ట్రక్షన్) ఇక వేరొకదానిని ఒప్పుకొనరు. ఈ మూడు సంవత్సరములకును ప్రతి సబ్జెక్టు యందును సిలబస్ నిర్ణయింపబడి యున్నది. ప్రతియున్నతపాఠశాలవారు వారి సౌకర్యమును ననుసరించి, ఈ సిలబస్‌ను మూడేళ్ళకు మూడు భాగములుగా విభజించెదరు. ఒకే యుపాధ్యాయుడు కొంతమంది బాలురకు నొక శాస్త్రమును 4-వ ఫారములో బోధనారంభించి, వారికే వారు 5-వ, 6-వ ఫారములకు వెళ్ళునపుడుకూడా బోధించినచో ఆయుపాధ్యాయుడు మొత్తము సిలబస్‌లో నున్న యంశములను సరిగా బోధించితిమా లేదా యని సరిచూచుకొనగలడు. ఒకే యుపాధ్యాయుని క్రిందలో నుండుటచేతను, వాని తత్త్వమున కలవడిపోయిన వారగుటచేతను, బాలురకంతయు మేలుగలుగును. ఉపాధ్యాయుడును వీరిని పెద్దపరీక్షకు పంపినవారుగా జేయవలయునుగదా యను భీతిచేత, తొలుతనుండి నిష్పక్షపాతముగా తనకార్యమును నెఱవేర్చుచు, ఎప్పటి కప్పుడు వారిని పరీక్షించుచుండవలయునో ఎప్పటికప్పుడువారికి పాఠములపునర్విమర్శ (Revision) చేయుచుండవలయునో యెఱిగి విద్యార్థులభవిష్యత్తును మనసు నాసక్తితో చూచ్చును. అట్లుగాక, ఈమూడేళ్ళపద్ధతి చేర్చియుండు యుపాధ్యాయుల నియమించినచో 4-వ, 5-వ ఫారపు యుపాధ్యాయులు తమ బాధ్యతను (Responsibility) తెలిసికొనక, ముందువెనుకలు గుర్తెఱుంగక, ఎప్పటికప్పుడు చేసినపనులు చెల్లునని భ్రమించుచుందురు. పాపము! వాస్తవములో 6-వ ఫారపు యుపాధ్యాయుడు తన బాలుర పరీక్షలు మార్చి 15-వ తేదీన నారంభమగుటచే, తనసంపూర్ణబాధ్యతను తీర్చుకో నేరక, అంతకు ముందే క్రిందితరగతుల పాఠముల పునర్విమర్శ గావింపలేక, నిష్ప్రయోజనమైన అర్ధస్థితిలో సంతతయుకెప్పటట్లు తోపకపోవక మార్చి 1-వ తేదీన తన బాలురను పరీక్షార్థమై పంపివేయుచున్నారు. మనసాన్యతకి సమ్మతముగా పరిస్థితిలో యుపాధ్యాయులు కొందఱు లేనిపోనిచెప్పుట సాధారణముగాను. వారి విషయమిట్టి యసమర్థత. ఈవిధానమెంతయు విద్యార్థి ప్రపంచమునకు శ్రేయోదాయకము కాదు. చెన్నపట్టణమందలి చక్కగా పాలింపబడు యున్నతపాఠశాలలను యొకటి "పేరల్లెల్" విధానము, అనగా "లోకపాఠి విధాన" మనబడునది యవలంబింపబడుచున్నది. మనరాజాగారి పాఠశాలవారు రెండవ విధానము నవలంబించుచున్నారు. దీని ప్రధానోపాధ్యాయులు, శ్రీ దర్భల వెంకటసుబ్బయ్య గారు పెక్కేండ్లు యనుభవముగలవారు. కీర్తిశేషులును తన ప్రధానోపాధ్యాయత్వమును యతికీర్తిలో నిర్వహించిన సంతాన రామయ్యంగారికి చాల సంవత్సరములు సహోయుగానుండి వారితరువాత వారి స్థానమలంకరించిరి. వీరు కొన్నేళ్ళుగా మద్రాసు సర్వకళాశాలయందు నిర్ణయ సంఘమునందు సభ్యులుగా కొంతకాలము నెల్లూరిమండల ప్రాథమిక విద్యాసంఘమునందును సభ్యులుగానుండిరి. ఇంతటిఘనులు ఏలనైన పేరల్లెల్ రెండవ విధానము నవలంబించుచున్నారో తెలియకున్నది. విద్యావిషయములలో ప్రాముఖ్యతవహించి తన యపారానుభవముతో మార్గదర్శకులుగా నుండవలసిన వీరు, ఇప్పటికిను 19-వ శతాబ్దపు మార్గముల బోవుచుండుట కనుటకును వినుటకును కడుచింతనీయముగానున్నది. వీరు కొన్నిసందర్భములందు 'లోకపాఠి' విధానము నవలంబించుటకు అనుకూల వాతావరణముండినప్పటికి గూడ దానిని ప్రవేశపెట్టుటకు ధైర్యములేక పోయిరి. ఒక సంవత్సరమునకు నొక ఫారమునకు నొక యుపాధ్యాయుని నియమించుటలో ప్రథమ ద్వితీయ తృతీయ సహాయోపాధ్యాయులకు తప్ప తక్కినవారికందఱికి పెక్కుయిబ్బందులు కలుగుచున్నవి. అనలందఱును పాఠముల నుత్సాహముతో బోధింపరు. ఎప్పుడు గంటకొట్టునా ఎప్పుడు నానుకార్యపు పరీక్షయైపోవునా ఎప్పుడుశెలవువచ్చునా ఎప్పుడు మాఱుసంవత్సరము ప్రారంభమవునా యని నిరీక్షించుచుందురు. ఇట్టి మనస్థితికలిగిన యుపాధ్యాయుల సమక్షమున బాలురకుత్సాహములేకపోవుటయేగాక ఏవిషయమునకు పాఠశాలకు వచ్చుచున్నారో దానినే నెఱవేర్చుకొనక పోవుచున్నారు. ఇక ప్రతిసంవత్సరములకు లోపుగా నియమింపబడిన యుపాధ్యాయులు (Juniors) ఎల్లప్పుడు 4-వ 5-వ ఫారములకు పోవుచు 6-వ ఫారమునకు వెళ్ళకుండుటచే నిబంధనలప్రకారము ఎస్. ఎస్. యల్. సి. సహాయపరీక్షకత్వమును పొందజాలకున్నారు. కొత్తజీతముల సంపాదించుచు పెద్దకుటుంబరక్షణముగల యుపాధ్యాయుల కీసహాయపరీక్షకత్వము లెంతయోసహాయముచేయును. అదియును గాక విద్యార్థులు 6-వ ఫారమునకువెళ్ళుయుపాధ్యాయుని గౌరవమును 5-వ ఫారపు వానికి కొంచెము తక్కువను, 4-వ ఫారపువానికి ఇక కొంచెము తక్కువను జూచెదరు. 'లోకపాఠి' పద్ధతిని నడచినచో ఉపాధ్యాయుల యందును బాలురగౌరవములో నిట్టి భేదములు పొడసూపక పాఠశాలకీర్తియు చక్కగనుండును. పరిస్థితు లిట్లుయుండుటలో జూనియర్ యుపాధ్యాయులు తమ సీనియరు లెప్పుడు స్వర్గీయులయ్యెదరా! మన కెప్పుడు వారిపదవి లభించునాయను నక్రియపు వాంఛల వాంఛించు వారగుచున్నారు. ఏలన, తమ కిప్పట్లో 6-వ ఫారపు బోధనా కార్యము లభింపమిచే, నిష్ప్రయోజనమైన కోరరాని కోరికల కోరెదరు. తప్పేమియునులేదు. ఇవన్నియు నిట్లుండ, వారపు 30 గంటల పనిలో, ప్రధానోపాధ్యాయుడు 12 గంటలు మాత్రము మేపనిచేయుచు, తక్కిన ప్రతి సహాయోపాధ్యాయునిచే 22 గంటల పనిని చేయించుచున్నారు. ఏదినమునైనను, ఒకడులేక ఎక్కువమంది యుపాధ్యాయులు రానప్పుడు, ఎక్కువయేళ్ళనుభవముగల సహాయోపాధ్యాయుల పలుకుబడికి, నోటికి వెఱచి, వారిచే రానివారిపనిని చేయించక, ఇప్పటికే ఎక్కువకాలముపనిచేయుచు, ఆరోగ్యమును పోగొట్టుకొను తక్కిన సహాయోపాధ్యాయులచే ప్రధానోపాధ్యాయుడు కార్యమును గావించును. దీనినే "Extra work" యందురు. ఇకనైనను ప్రధానోపాధ్యాయులీకార్యమును అందఱి పక్షమున తానేకావించుచు, ఇక పరిష్కారమున కసాధ్యమైనప్పుడు సహాయోపాధ్యాయులచే చేయించుట శ్రేయస్కరము. అంతేకదా నెలజీతము మూడింతలు తీసుకొనుచు, పనిలో సగము కేయుట ఎంతైననుండవచ్చునా! తక్షణమే సంస్కారమును గావింపవలయును.

ఇక నిటీవల జరిగిన నొక యన్యాయమును విచారింతము. దానింగూర్చి బాలురంతయు నసహాయులుండిరి. శ్రీకాకుటూరు నరసింహారావుగారొకమాసము సెలవు పుచ్చుకొనిరి. ఊరిలో ఎమ్. ఏ. బి. ఇడి. లు, బి. ఏ. బి. ఇడి. లు అన్నమో రామచంద్రాయని యూరక కూర్చొని యుండగా, మనకమిటీవారు దబ్బుకక్కుర్తితోనైన ప్రధానోపాధ్యాయుని సలహాకూడ ఒక పచ్చి బి. ఏ. ను యాస్థానమున రూ 35 లనిచ్చి నియమించిరి. ఒక బి. ఇడి. ని నియమించినచో, ఏకష్టములేక పోవునది యిప్పుడు 280 విద్యార్థుల యొక్కయు, 3 ఉపాధ్యాయులయొక్కయు కార్యక్రమములో నెక్కువ మార్పులను తెచ్చిపెట్టినది. ఒకమాసమునకుగాను అనుభవమున లెక్కపెట్టి-ఎప్పుడును లెక్కించి వారెప్పుడెట్లు లెక్కించిరో యూర్పూర్వకము నున్నది. కార్యక్రమమెంత నరసయు యవకతవకలైనది. ఇదియా 12 వర్షములయనుభవము గల మన ప్రధానోపాధ్యాయుని ధీ ప్రాభవము!

తూర్పుగోదావరి జిల్లాబోర్డు తాలూకా బోర్డుల ఎన్నికలు.

ప్రయత్నములు.

తూర్పుగోదావరిజిల్లాబోర్డుకు మొత్తము 52 స్థానములునియమింప బడినవి. క్రొత్తతాలూకా బోర్డులు మూడునిర్ణయింప బడినవి. జిల్లాబోర్డుకు, తాలూకాబోర్డులకు ఆగస్టు 17-వ తేదిని దరఖాస్తులు తీసుకొనబడినవి. సెప్టెంబరు 17-వ తేదీని ఎన్నికలు జరిగినవి. ఎన్నికలప్రయత్నములో తునితాలూకాబోర్డుకు తునిరాణీగారు వారితాబేదార్లను నిలువబెట్టినెగ్గినారు. పిఠాపురంతాలూకాబోర్డుకు పిఠాపురం రాజాగారువారి భావమరిదిని తాబేదారును,మునసబులను వారి ఆశ్రితులను ,నిలువబెట్టి. తాలూకాబోర్డులోని పన్నెండు (12)స్థానములనుపూర్తిగా గెలిచిరి. వీరిప్రతిపక్షులు రైతుపక్షమువారు. శ్రీచెలికాని ధర్మారావు (కొరట్లా)జనాబ్ ఉమర్ ఆలీషా పిఠాపురం రాజాగారి మునసబు,చక్రవర్తుల పద్మరాజుగారు వీరు ఓడిపోయిరి. జిల్లాబోర్డుకు రాజావారి భావమరిది రావెంర సీతారామస్వామిగారు రాజాగారి తాబేదారు, పిల్మారిసెట్టి రంగంబహ్మానాయుడుగారు, వారిపై క్లైంగారు మల్లాసురయ్య, గ్రామకరణం వంగమురు పి. అప్పయ్యగార్లు ఎన్నుకొబడిరి. రామచంద్రపురం రాజాగారు శ్రీ రాజావత్సవాయి వెంకటగోపాలా రాజాగారు రామచంద్రపురం తాలూకానుండి జిల్లాబోర్డుకు నిలువబడిరి. వీరిప్రత్యర్థి ద్రాక్షారామవాసులు సాక్షిసీతారామయ్యసామాన్యరైతు (ప్రజాపక్షవాది) యింతటియోకటిజరిగినది. సెప్టంబరు 17వతేదీని ఎన్నికలో ద్రాక్షారామపోలింగు స్టేషనులో సీతారామయ్యగారికి హెచ్చుఓట్లువచ్చుచుండినవి. (నాటికి దెబ్బది) మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు సీతారామయ్యగారిని పోలీసువారు నిర్బంధించి రాత్రి ఎనిమిదిగంటలకు విడుదలజేసిరి. రామచంద్రపురం రాజుగారు షుమారు 150 ఓట్లు హెచ్చుచేగెలువగలిగిరి. రామచంద్రపురంరాజాగారి తమ్ముడు తాలూకాబోర్డుకు గట్టిప్రయత్నముచేయుచున్నారు. ఎన్నికతేదీయింకను పరచురింపబడలేదు. వీరికిపోటీ ప్రజాపక్షఅభ్యర్థి జక్కానివెంకటరత్నంగారు, కాని వెంకటరత్నంగారు 500 ఓట్లుహెచ్చు చేగెలువగలరని ఊహ. కాకినాడతాలూకాబోర్డుకు 20 స్థానములుఅందు ఎనిమిదిప్రజాపక్షము వారిపరమైనవి. పిఠాపురంరాజాగారి కాకినాడతాలూకా తాబేదారైన వాడ్రేవుసుబ్బారావుగారు యెన్నుకొబడిరి. ప్రజాపక్షమువారు పెట్టిన వాలుగు క్రిస్టియనులలో తాబేదారు, కనిష్ట్యధిస్సెక్టరు దివానుగారు స్వయముగా ప్రచారము చేసి నలుగురు జాతియవాదులను ఓడగొట్టిరి వారిగ్రామములలో రాజావారిపలుకుబడి వంటియునిని సాగించుచున్నారు. పెద్దపురంతాలూకా బోర్డుకు పన్నెండుస్థానములు గాప్రెసిడెంటు చేసిన తోటవరహాలయ్య (జస్టిసు)గారిని, వారిపక్షమునుపూర్తిగా, పంతుల రాజు (కా)తాసీల్దార్లా యుద్మ రావుగారిని హాయములో ఓడగొట్టిరి.

రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డుకు కారణాంతరముచే 17-వ తేదీఎన్నికలుజరుగక, అక్టోబరు 3 వతేదీని 6స్థానములకుపోటీజరిగినది. అందుప్రస్తుతము జిల్లాబోర్డుప్రెసిడెంటు మల్లిపూడి పళ్ళంరాజు (కాం)వీరిప్రత్యర్థి సున్నసత్తెప్పనాయుడు ఏకారణముచేనైనను మల్లిపూడి పళ్ళంరాజుగారు తాలూకాబోర్డుకు జిల్లాబోర్డుకు ఎన్నుకొనబడకూడదని ప్రయత్నముచేసి, వీరు జిల్లాలో అపకేటివు బ్యాంకి డైరక్టరనియు, అందు చేజిల్లాబోర్డుకు, తాలూకాబోర్డుకు నిలువకూడదని ఎలక్షన్ ఆఫీసరు దరఖాస్తు త్రోసివేయుటయు అందుపై వీరు దావాచేయుటయు కాకినాడ సబ్ కోర్టు. మునసబుగారు 30-వ తేది శుక్రవారము తీర్పుచెప్పుచు పళ్ళంరాజుగారికి ఖర్చులక్రింద రూ 300 మున్నూరురూపాయలు ప్రతిపక్షులచే యిప్పించిరి. 3-వ తేది సోమవారము తాలూకాబోర్డు ఎలెక్షన్ రోజు తరనిమండి తుని సంస్థానరాజావారి తమ్ముడువారి భావమరిది, ప్రచారము సలిపిరి. పిఠాపురం దివాన్ లోకా సుబ్బారావు నాయుడు, వారి తాబేదారు వాడ్రేవు సుబ్బారావు, వారి కనిష్ట్య ఇన్స్పెక్టరుగార్లు ఆదివారం సాయంత్రం వారిగ్రామములో రయితులకు గట్టిబోధచేసిరి. వీరిపోటీదారు రామచంద్రాపురం రాజావారి పక్షమువారు. వారుతీవ్ర ప్రచారము చేయుటకింక చోటులేదు. దొడ్డంపేట జమీందారగు శ్రీరాజా వాడ్రేవు విశ్వసుందరరావుగారు (మీరా) వారి గ్రామములో గట్టిపనిజేసిరి. రామచంద్రపురం రాజాగారు శెట్టిబలిజ సంఘములో చీలిక పెట్టిరి. జిల్లాబోర్డుకు తునిరాజావారి పక్షము ముగ్గురు, పిఠాపురం రాజాగారిని నలుగురు, రామచంద్రపురం రాజావారిని నలుగురు జిల్లాబోర్డుప్రెసిడెంటు పదవికె ప్రయత్నము చేయుచున్నారు.

(రెండవపేజి తరువాయి.)

(రెండవపేజి తరువాయి.)

వరములో నేమి నేర్చుకొందురోగాని, వృత్తి నవలంబించిన పిదప ధనార్జన తప్ప వేరొక యీ దర్శమును దృష్టియందుంచుకొనుట లేదని స్పష్టమగుచున్నది. ఈ యవకతవకలకు ముఖ్యకారణము ప్రధానోపాధ్యాయుని నిరంకుశ ప్రవర్తనమే! ఒకప్పుడు పరుల యభిప్రాయముల గైకొనవలసివచ్చినను, తనముఖ్య యనుచరులగు సహాయోపాధ్యాయుల గాని, లేక ప్రథమ, ద్వితీయ, తృతీయ సహాయోపాధ్యాయుల యభిప్రాయములనే గైకొనును. అసలు తరగతికి వెళ్ళి, బోధించువాని యభిప్రాయమును సరకుచేయడు! ఆలోచించిజూడ, వీరు గ్రంథకర్తయొక్కగాని ప్రచురణకర్తయొక్కగాని ఒత్తిడికి లోబడిపోయి ఇట్లు గావించుచున్నారని విశదపడుచున్నది. ఈ పఠనీయ గ్రంథనిర్ణయము రచయితా, ప్రకాశకులకే నిర్ణేతలతోయుండు స్నేహసాంగత్యముల ననుసరించియుండును. అదియుగాక, కొందఱుపాధ్యాయులు సోమరులై సెలవులకు ముసుపు నిర్ణయించక, సెలవులైన తర్వాత ప్రొలుమాల ఇది వఱకున్న దానినే యుండనిచ్చెదరు. ఊరిలో యొకమాట వినబడుచున్నది. ఈ మాక్మిలన్ మొదలగు కంపెనీల యేజంట్లు చెన్నపురి నివాసులగుటచే, అచ్చట చాల పలుకుబడి గలవారై యున్నారు. ఆ కంపెనీల పుస్తకముల నెవరుపాధ్యాయులెట్లయినను యిచ్చుట పఠనీయ గ్రంథములుగ నిర్ణయించి, చాలప్రతుల నమ్ముకొనిపోనిచ్చినచో, ప్రత్యుపకారముగ ఆయేజంట్లు వీరికి ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పరీక్షలలో సహాయ పరీక్షకులగా నియమింపబడుటకు సహాయపడుదురనియు, లేక కంపెని యధికారులనుండి మంచికమీషన్ నైనను పడవేయించెదరనియు. ఇది ఎంతవాస్తవమో చెప్పలేముగాని మంటలేనిదే పొగరాదను లోకోక్తి ననుసరించి దీనిలో కొంత నిజము నుండవచ్చును.

(1-వ పేజీ కొనవ)

ఫిర్కా- విషయంలోనికి మొదటినుంచి వుండి వచ్చిన గొడవలకంటె పోలింగుస్టేషన్లు తీసి వేయడంలో పర్యవసించినందుకు హైకోర్టులో దావా జరిగి పరాకారువారికి ముప్పై రూపాయల ఖర్చులు నెత్తిపై బడినవి.

* * *

ఇలా యేమైనా దావాలువచ్చి కొన్ని ఫిర్కాలలో యెలక్షనులే నిలుపవలసి వస్తుందేమో అని నవంబరు తే 22 వ నుంచి డిసంబరు తే 12 వ వరకు జిల్లా కంతటికి యెలక్షనులు వాయిదా వేయబడినది నామినేషను నవంబరు తే 14 దికి మార్చబడినది. పిదర్లకు మంచిదినాలు ఇలా కొన్ని మిగిలి వున్నవన్నమాట!

అఖిలభారతచరఖాసంఘము, ఆంధ్రశాఖ.

తొలుదొల్త కాంగ్రెసు కమిటీ వారును అటుపిమ్మట జిల్లా ఖద్దరు బోర్డువారును నెల్లూరుజిల్లాయందు నూలువడికించుట, నేయించుట, పీటిని చేయించుచుండిరి. వ్యాపారమునకు నష్టమేమియులేక జిల్లా నాయకులయిసవారు ఖద్దరు ఉత్పత్తి విక్రయములకు విశేషముగ తోడ్పడిరి. నానాటికి ఈఖద్దరు పరిశ్రమ నెల్లూరు జిల్లా యందు అభివృద్ధిగాంచెను. ఇంతియ గాక కనుపూరు కేంద్రములో తయారగు వస్త్రములు మిక్కిలి నాజూకుగా నుండుట చేత ఈబట్టలను గుంటూరు, కృష్ణా, మొదలగు జిల్లాలవారు విరివిగా కొనుచుండిరి. జిల్లాఖద్దరుబోర్డువారు కొన్ని ఇతర జిల్లాల వారిలె ఆంధ్ర ఖద్దరుబోర్డుకు నష్టము చేకూర్చక సదరు సంస్థను జరిపిరి. అటు పిమ్మట ఈప్రైవేటుసంఘము స్థాపితమైనపిమ్మట పగ్గాలుపుచ్చుకొన్నది ఈజిల్లాలో పెట్టుబడిపెట్టిరి. అదిమొదలు కనుపూరు, నర్రెపల్లి, ముత్తుకూరు, మైపాడు, పల్లిపాడు, కావలి, కొమ్మి, కందుకూరు, కనిగిరి తాలూకాలలో మరియు ఆసేకాలోట్ట ఈపరిశ్రమకు అనేకులు తోడ్పడిరి. మహాత్మాజీ గారు నెల్లూరి జిల్లారు విజయం చేసినపుడు ఈజిల్లాలోని అవకాశములను బట్టి ఎంతో సాయమొందును ఇచ్చెదరని వాగ్దానముచేసిరి.

అటుపైన కొంతవ్యవధిని చరఖా సంఘమువారు నూతనముగా పెట్టుబడి పెట్టిరి. ఉత్పత్తి విక్రయములు అధికమాయెను. అఖిల భారత చరఖాసంఘపు కార్యదర్శియును శ్రీయుత బ్యాకరు గారు 1929 లో ఈ జిల్లాసంస్థలను పరిశీలించి కనుపూరు రకమునంటి సన్నబట్ట భారత దేశమంతటచ్చటను ఇంతవిరివిగా తయారగుట లేదనియు, కందుకూరు, కనిగిరి మొదలగు పడమటి తాలూకాలలోని ఉత్పత్తి అవకాశములను చూచి ఈప్రాంతములు ఇండియాకు మాంచెష్టరు అనినుడివిరి. ఈ ఉద్యమముగతి నేమపెట్టుచున్నదో చూడుడు. ఉత్పత్తిస్థానములు తగ్గింపబడినవి దూదేకుల వారు, వడకువారు, నేతగాండ్రు తమకు కల్పింపబడిన పనులనుండి నివర్తింపబడిరి వారందరు ఈ కంపినీ దివాలాయెత్తినదని అపఖ్యాతిగా దోషమునందంటగట్టను వ్యాపింపచేసిరి.

నెల్లూరుజిల్లాలో ఉండునది విక్రయశాల ఒక్కటిమాత్రమే ఇచ్చట విక్రయములు కావడములేదు.

ఈ దుస్థితికి కారణములు మరొక వ్యాసమునందు వివరించెదను ఈ దుర్గతికి కారణములు ప్రజాపమూహాములకు విదితమగునట్లు పత్రికా ముఖమున తెలుపకోరినాను.

ఇట్లు,
తూములూరు పద్మనాభయ్య.
28—9—32.

వెంకటగిరి

సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరు.

వెంకటగిరిలో సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరు వారుగానున్న పి. వి. సుబ్బారావుగారిని మాన్చివారిస్థానమున మహీపాలసింగ్ గారిని వేసిరని తెలియుచున్నది. సుబ్బారావుగారు న్యాయవిచారణలో సమర్థులు. రయితులకును, జమీందారుగారికి జరుగుచుండిన పోరాటములో నిపుణతగా పనిచేసిరి. ఉభయపక్షములవారికి సంచలపెట్టి రాజీపరిపాకారమునకు కొంతవరకు సహాయపడిరి. వీరు లేని లోటుతీర్చుటకు మహీపాలసింగుగారు వచ్చుచున్నారు. వీరు అత్యంతఉత్తములని పేరు ప్రఖ్యాతిను సంపాదించిన వారి తచిత్తులు. జమీందారుగారికిని, రయితులకును రాజీపరిపాకారముజరుగుచుండు అట్టిపరిస్థితులలో వివాదములు పెంచని నిష్పక్షపాతులుండుట చాలాఅవసరము.

రాజీపరిపాకారము.

——(o)——

వెంకటగిరి రయితులకును, జమీందారుగారికిని జరుగుచుండిన పోరాటము పరిసమాప్తమైనదిగాని రాజీమాలసూత్రము బింతవరకును పూర్తికాలేదు. యెలెక్షన్ సరకు నెట్టనుని యేస్టేటువారికి వారిఉద్యోగులు సలహానిచ్చుచున్నారట. ఈచిక్కులను బాపి తెచ్చిపెట్టు ఉద్యోగుల మాట చెవినిబెట్టక. వెంటనే రాజీవిషయెముల పరిష్కరించి రయితులమన్ననలకు పాత్రులయ్యెదరని కోరుచున్నాము.

ముద్రాపకుడు, సంపాదకుడు, ప్రకాశకుడు:—నెల్లూరు వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు, జమీందారీరయితు ముద్రాక్షరశాల, గాంధీచౌక్, నెల్లూరు.